

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1953-1954.

SÉANCE DU 15 DÉCEMBRE 1953.

**Proposition de déclaration de révision
de l'article 84 de la Constitution.**

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La Régence, pour exceptionnelle qu'elle soit, n'en est pas moins une institution nécessaire au fonctionnement du régime monarchique. Le Constituant ne peut savoir s'il ne faudra pas y faire appel dans l'avenir; il ne peut dire davantage si ce sera pour un temps bref ou pour une période relativement longue. Il paraît dangereux dès lors de frapper nos institutions fondamentales d'une absolue immutabilité dans le cas où pareille éventualité se produirait.

C'est la crainte de se trouver dans pareille situation qui a amené les Pays-Bas à supprimer de leur Constitution la règle que nous leur avons reprise et qui se trouve formulée dans l'article 84. Pas plus que les Pays-Bas nous n'avons à redouter cette suppression, dans un pays où la stabilité des pouvoirs est assurée par un large consentement de la nation. Comme les Pays-Bas, nous avions adopté cette restriction aux droits souverains du Constituant, en un temps où des révisions plus fréquentes et plus fondamentales que celles que nous avons connues étaient à craindre.

Bien que la suppression pure et simple de l'article 84 paraisse devoir être envisagée favorablement, il peut être opportun d'exclure certains articles de la Constitution des révisions possibles sous une Régence, notamment les articles relatifs aux prérogatives royales. Il vaut mieux dès lors laisser à cet égard une complète latitude au futur Constituant.

P. VERMEYLEN.

R. A 4773.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1953-1954.

VERGADERING VAN 15 DECEMBER 1953.

**Voorstel van verklaring tot herziening
van artikel 84 van de Grondwet.**

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het Regentschap is wel een uitzonderlijke, doch niettemin noodzakelijke instelling voor de werking van een monarchie. De Grondwetgever kan niet weten of het nooit meer zal worden toegepast; hij kan evenmin zeggen of het dan voor een korte dan wel voor een vrij lange tijd zal wezen. Het lijkt derhalve gevaarlijk, onze fundamentele instellingen volkomen te laten verstarren in geval een dergelijke toestand zich mocht voordoen.

De vrees voor zulk een mogelijkheid heeft Nederland er toe gebracht in zijn Grondwet de regel op te heffen welke wij daaraan hebben ontleend en die neergelegd is in artikel 84. Wij hebben evenmin als Nederland deze opheffing te duchten, daar het gezag in ons land stevig genoeg gevestigd is dank zij de instemming van de brede volkslagen. Evenals Nederland hebben wij die beperking van de souvereine rechten van de Grondwetgever aanvaard in een tijd toen de vrees bestond voor veelvuldiger en grondiger herzieningen dan wij feitelijk gekend hebben.

Hoewel opheffing zonder meer van artikel 84 gunstig beoordeeld schijnt te moeten worden, kan het toch gewenst zijn te bepalen dat, tijdens een Regentschap, sommige grondwetsartikelen, met name die betreffende de koninklijke prerogatieven, niet voor herziening vatbaar zijn. Het is dan ook beter in dit verband de volle vrijheid te laten aan de toekomstige Grondwetgever.

R. A 4773.

**Proposition de déclaration de revision
de la Constitution.**

Il y a lieu à revision de l'article 84 de la Constitution.

P. VERMEYLEN.
J. CHOT.

**Voorstel van verklaring
tot herziening van de Grondwet.**

Er bestaat aanleiding tot herziening van artikel 84 van de Grondwet.